

Landsmøde om 40 dage

Af Thomas Schumann

Sæt kryds i kalenderen den 18. marts - alle medlemmer i Humanistisk Samfund er inviteret til landsmøde fra klokken 11 til 18 på Mariendal Friskole i København. Adressen er Stenosgade 4C, 1616 København V.

Hovedbestyrelsen har inviteret forfatter Lars Kjølhede Christensen til at holde oplæg på landsmødet. Han har skrevet bogen "Hvorfor er vi så flittige?", som ser på, om der er en sammenhæng mellem reformationen og protestantismen og så den danske arbejdsmoral. Læs mere om hans bog ved at klikke [her](#).

Frivillige i fokus

I år vil der på landsmødet blive

sat fokus på frivillige i foreningen og hvordan vi sikrer, at alle de som benytter deres fritid på at knokle for Humanistisk Samfund også har oplevelsen af at deres arbejde værdsættes. Dette skal udarbejdes i en frivilligpolitik, som medlemmerne af hovedbestyrelsen vil præsentere på landsmødet.

Der vil være en fælles frokost, som Humanistisk Samfund betaler for. Hvis du gerne vil spise med, skal du tilmelde dig spisning hos Nina Faartoft på mail nf@hs.dk

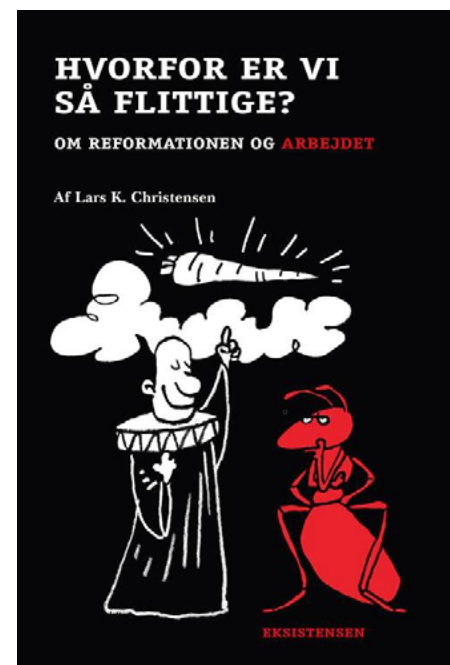
Hvis du gerne vil have et punkt på dagsordenen til landsmødet er det vigtigt at du indsender det til Lone Ree Milkær på mail lrn@hs.dk inden den 26. februar. Hvis du, når du har modtaget forslagene til landsmødet, har ændringsfor-

Læs mere om:

Mærkværdig rapport.....Side 2-3
I foretræde for kirkeudvalget.....Side 3
Årsseminar den 28. oktober.....Side 4
Boganmeldelse: Begravelse for begyndere.....Side 4
HS på folkemødet.....Side 5
Det sker!.....Side 6

slag, så kan du sende dem til Lone Ree Milkær senest den 11. marts.

Tilmelding til landsmødet er ikke nødvendig, men påskønnet da det hjælper holdet der planlægger landsmødet. Tilmeldingsfristen er den 11. marts.

Dette års oplægsholder er Lars Kjølhede Christensen, som vil tale om sammenhængen mellem protestantisme og arbejdsmoral.

Mærkværdig rapport

Af Ole Wolf, Talsmand for Humanistisk Samfund

Før sommeren vedtog et folketingsflertal, at kirkeministeren skulle fremlægge beregninger, der kan danne grundlag for forslag, der eventuelt kan føre til en omlægning af statens tilskud mod samfundsopgaver. I modsætning til i dag, hvor alle uanset tro betaler til præsternes forkyndelse over skattebilletten. Liberal Alliances kirkeordfører Mette Bock var bannerfører for forslaget.

Senere aftalte kirkeministeren med Mette Bock, hvordan rapporten skulle udarbejdes, og nu er det Mette Bock selv, der er blevet kirkeminister og har fremlagt undersøgelsen.

Det er en mærkværdig proces, og det er et mærkværdigt resultat.

De gode ting først

Rapporten har nogle gode sider. På nogle områder bruger man nogle principper, som er meget fornuftige, og som man ikke har brugt før i diskussioner om Folkekirken økonomi.

Man har beregnet, hvor me-

get Folkekirken bør have for at bevare kirkebygningerne. Her har man taget udgangspunkt i den beregningsmetode, som man bruger når private ejer en fredet bygning. Man ser altså ikke på hvor meget, Folkekirken rent faktisk bruger, men på hvor meget andre i en tilsvarende situation ville få i støtte. Det er et sundt princip, fordi man undgår at give Folkekirken et stort tilskud, blot fordi de har valgt nogle dyre løsninger.

Samtidig slår man fast, at Folkekirken selvfølgelig ikke skal have dækket alle vedligeholdelsesudgifter. De bruger bygningerne, og skal selv betale for den nedslidning, der følger af brugen. Det skal kun have tilskud til at sikre, at kirkerne er tørre og tætte, det man kalder "tag og fag". Det er også nyt og det er også meget positivt.

Og så går det galt

Men derefter går det galt. Man kan konkludere, at samtlige kirker, også dem der er opført inden for de sidste 150 år, er bevaringsværdige.

Man skriver, at så længe en kirkebygning er i brug som kirke, så repræsenterer den i sig selv en kulturarvsmæssig værdi. Gad vide, om dette princip kun gælder for den evangelisk-lutherske kristendom, eller om det gælder for alle religioners kirker? I så fald er der nogle triste industribygninger i forstæderne, der i dag anvendes som moskeer, der

pludselig er blevet til kulturarv.

Det store regnestykke

Ved hjælp af disse beregninger opstiller man et regnestykke: Staten betaler 724,1 mio. kr. til præsters løn, det vil sige til forkyndelse. Omvendt mener ministeriet, at betalingerne til kirkens "tag og fag" bør være på 773,2 mio. kr. Det vil sige, at staten betaler mindre til forkyndelse end kirken bruger til samfundsopgaver. Og så har man jo bevist, at alt er godt, i hvert fald hvis man ønsker at bevare status quo.

Hvis man havde forholdt sig til, at man ikke bør tage enhver ny kirke med, var regnestykket måske blevet 100 – 200 mio. kr. dårligere i "kirkens favør".

Det der mangler

De færreste ville have lyst til at træffe en beslutning på så usikkert et grundlag. Men det er som om, at man har standset beregningerne, nu man var nået frem til et gunstigt facit.

Man har ikke beregnet, hvor meget staten bør betale for civilregistreringen. I dag har vi beregninger af, hvor meget Folkekirken bruger på civilregistreringen. Det er nogle meget store beløb for. Det ville være interessant at bruge princippet for kirkebygningerne og beregne, hvor meget andre ville skulle have for den samme opgave. *Fortsættes side 3.*

Fortsat fra side 2: Hvad ville Udbetaling Danmark eller kommunerne få, hvis de skal stå for civilregistreringen?

Man har heller ikke kikket på udgifterne til kirkegårde. I dag ved vi, hvad kirkerne bruger på driften af kirkegårde, og vi ved, hvilke indtægter det giver. Det er bare ikke relevant, for man omlagde for nogle år siden driften af kirkegårde, så ikke-medlemmer betaler de fulde udgifter til eget gravsted, inklusive stien hen til gravstedet og de fælles hække. Dermed har man sagt, at betaling af et gravsted ikke længere er en samfundsopgave, det er ens egen sag. Så den eneste samfundsopgave, som kirken påtager sig på det område er at vedligeholde de gravsteder,

der er ældre end den nuværende ordning, samt måske vedligeholdelsen af tomme gravsteder. Det kunne kirkeministeriet godt have sagt åbent, og eventuelt have fremlagt beregninger for, hvor store udgifter folkekirken har i den årrække, hvor den nye ordning indføres.

Man nævner selv i rapporten, og det bør man vel fremhæve som positivt, at også på andre områder støtter staten Folkekirken. Man opkræver kirkeskat, uden at Folkekirken betaler for det, ligesom man uddanner præsterne på universitetet. Men heller ikke her får vi noget bud på et beløb.

Det triste facit

Det triste facit er, at vi er blevet

en smule klogere på Folkekirken udgifter til samfundsopgaver. Men der er stadig rigtig meget vi ikke ved. Og samtidig er der blevet fremlagt en konklusion på 773,2 mio. kr., som helt sikkert ikke er dækkende for kirkens udgifter til samfundsopgaver. Men dette tal breder sig lige nu som en steppebrand over Kristeligt Dagblads læserbrevsspalter og i kirkelige kredse som et argument for, at man ikke behøver forandre noget.

I Humanistisk Samfund gør vi vores bedste for at anfægte den konklusion og kræve, at staten fremlægger nogle bedre beregninger. Blandt andet har vi haft foretræde for Folketingets kirkeudvalg.

I foretræde for Kirkeudvalget

Af Ole Wolf, Talsmand for Humanistisk Samfund

Onsdag d. 1. februar havde Humanistisk Samfunds forkvinde Lone Ree Milkær og talsmand Ole Wolf foretræde for Folketingets kirkeudvalg. Anledningen var, at Kirkeministeriet har fremlagt beregninger af, hvor mange midler Folkekirken bruger på samfundsopgaver. Et foretræde for et folketingsudvalg er en meget formel ting, der foregår efter helt faste rutiner. Når man kommer ind, står alle udvalgets medlemmer op i respekt for deputationen. Herefter fremlægger man sine argu-

menter, hvorefter udvalgsmedlemmerne kan stille spørgsmål. Udvalgsmedlemmerne må ifølge reglerne ikke diskutere deputationens budskaber, de må kun stille uddybende spørgsmål. Når man har svaret på spørgsmålene er seancen overstået. Det hele tager højst 15 minutter.

Af samme årsag skal man være godt forberedt. Vi havde på forhånd udarbejdet et papir (klik [her](#) for at se det), som vi havde sendt til udvalget. I papiret gennemgår vi grundigt forudsætningerne for Kirkeministeriets beregninger.

Mødet forløb fint, stemningen var positiv, selv om det

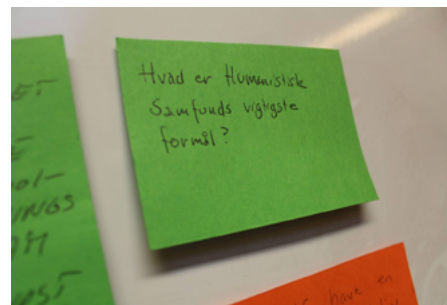
giver sig selv, at langt fra alle ordførere er enige i alt hvad vi mener. Efter vores foretræde har kirkeudvalget videresendt vores papir til kirkeministeren og anmodet om hendes kommentarer. Vi er rigtig glade for, at ministeriet på den måde bliver nødt til at forholde sig til vores kritik. Det er også en måde at vise folketingspolitikkerne og ministeriet, at det ikke kun er personer indenfor Folkekirken, der følger med i, hvordan staten støtter Folkekirken. Ministeriets svar vil komme i løbet af cirka fire uger.

Årsseminar den 28. oktober

Af Nina Faartoft, medlem af Hovedbestyrelsen

Sæt et stort kryds i kalenderen d. 28. oktober. Denne dag holder HS for første gang årsseminar. Ideen er, at vi frivillige dels holder møder og dels plejer det humanistiske fællesskab. Ceremonigrupper, lokalforeninger og andre grupper/udvalg i

foreningen opfordres til at lægge møder denne dag. På den måde kan vi samle alle gode kræfter på ét sted, mødes på kryds og tværs og få sat ansigter på navne i foreningen. Mere information om indholdet følger senere på året.

Boganmeldelse: Begravelse for begyndere

Af Jørgen Oldenburg, ceremonileder i Humanistisk Samfund

”En jordnær guide” er undertitlen på Sisse K. Ibsens omfattende vejviser til de mange spørgsmål, der skal opklares, når et familiemedlem dør, og man pludselig afkræves holdninger og svar på begreber og forhold, man aldrig før har taget stilling til.

Sisse Ibsen er journalist, og det mærkes i hendes ligefremme tilgang til den tvivlrådighed og usikkerhed, der kan melde sig, og hun inddrager frimodigt sine egne overvejelser og konklusioner i de situationer, der opstod, da hendes egen mor døde. Ikke fordi hun mener, hendes løsninger har almen gyldighed, men netop for at markere, at hvad der for den

ene er rigtigt, kan være helt forkert for den anden. Valgene må og skal være personlige, afstemt efter såvel den afdødes personlighed og livsholdning som familiens og de nærmestes indstilling.

Bogen er betænksomt og forbrugervenligt layoutet, så at hvert problem eller afsnit slutter med et kort resumé, der gør en hurtig tilegnelse mulig. Man kan ofte føle sig presset, når man skal arrangere en begravelse, og samtidig have sin hverdag til at fungere, så det

er en velkommen nytænkning, der ligger bag denne mulighed for hurtig orientering i det omfattende materiale.

Sisse Ibsen tager udgangspunkt i en ”almindelig” begravelse, såvel den kirkelige form som de forskelligartede højtideligheder, kredsen omkring afdøde selv arrangerer. Også Humanistisk Samfund figurerer i bogen i form af ceremonileder Ole Morten Nygårds svar på en række spørgsmål om vores tilgang til dødsfaldet og ritualets udformning.

Man kunne selvfølgelig have ønsket sig, at vores humanistiske alternativ havde fået lidt mere plads i Begravelse for Begyndere – men ellers må jeg sige, at bogen forekommer mig at være præcis, let læst og nyttig at have, ikke bare i situationen, men som en generel orientering i en ret uoverskuelig verden.

HS på folkemødet

Af Kirstine Kærn, medlem af Hovedbestyrelsen

For 6. år i træk deltager Humanistisk Samfund på Folkemødet i Allinge. Indimellem bliver vi spurgt om vi overhovedet får noget ud af at deltage. Det gør vi. Først og fremmest deltager vi for at være synlige overfor politikere, ngo'ere og andre organisationer. Det er lykkedes os igen-årene at få hul igennem især til politikerne, der nu anerkender os som en forening, der skal lyttes til. Vi har også opnået gode relationer til forskellige organisationer, som vi ikke nødvendigvis altid er enige med.

På sidste års Folkemøde havde vi debatter med Tommy Petersen (Det Radikale Venstre, København) om 'København udfordrer Folkekirkens monopol'; med Karen Klint (Socialdemokraterne), Pelle Dragsted (Enhedslisten) & Ulla Sandbæk (Alternativet) om 'Livssynspolitik på dags-

ordenen'; med Anders Kühnau (Socialdemokraterne), Henning Nabe-Nielsen (hospitalspræst) & Mickey Gerris (Det Ethiske Råd) om 'Mennesket bag patienten'; med Anders Stjernholm (Ateistisk Selskab) om 'Hvad er tro for en størrelse'. Vi er godt i gang med planlægningen af sommerens Folkemøde, der løber af stablen 15.-18. juni. Vi er i dialog med politikere og organisationer for at få fastlagt årets debatter, men kan endnu ikke løfte sløret for indholdet.

Vil du være med på Folkemødet?

Vi tager afsted 8-10 personer og bor i det samme sommerhus. Hver deltager har en specifik rolle under hele Folkemødet. Vores forkvinde og talsmænd har til opgave at deltage i debatter, der er relevant for HS, dvs. de ikke har særlig meget tid til at stå i vores telt og tale med folk. Vores 'facere' har til opgave at stå i vores telt på Kæmpestranden, fortælle

om HS & snakke med andre folkemødedeltagere. I den rolle skal man være glad for at tale med andre, ikke være bange for at tage initiativ og udbrede det gode budskab om HS. Endelig er der de ansvarlige for infrastrukturen - vores praktikere, der agerer chauffører, sørger for at handle ind, tage billeder til debatter, sikre at der er kaffe i teltet og meget mere. Praktikerne sikrer at alle kan løse deres opgave.

Har du lyst til at være facer eller praktiker på Folkemødet til sommer, så kontakt Kirstine Kærn (kk@hs.dk) og hør nærmere.

Efterlysning – Sommerhus til Folkemødet i 2018

Har du et sommerhus eller kender du nogen med et sommerhus i Allinge eller tæt på? Og tror du vi kan leje det til Folkemødet i 2018? Så kontakt Kirstine Kærn.

Februar

Tirsdag d. 7/2	AARHUS	Åbent bestyrelsesmøde Kom og vær med til at bestemme hvad lokalforeningen skal arbejde med.	Dokk 1, mødelokale 1, kl. 19.00-21.00
Torsdag d. 9/2	HOVEDSTADEN	Møde i debatgruppen Modne medlemmer debatterer humanisme og alle mulige andre emne.	Østerbrohuset, kl. 15.00-17.00
Torsdag d. 9/2	VIBORG	Foredrag: Rune Engelbrecht Rune Engelbreth Larsen vil holde foredrag om natur og menneske.	Borgerhuset Stationen, kl. 19.30-21.30
Onsdag d. 15/2	HOVEDSTADEN	Samtalesalon Humanistisk Samfunds lokalafdeling i Hovedstaden inviterer til en samtale-salon omkring emnet venskab.	Østerbrohuset, kl. 19.00-21.00
Torsdag d. 23/2	HOVEDSTADEN	Møde i debatgruppen Modne medlemmer debatterer humanisme og alle mulige andre emne.	Østerbrohuset, kl. 15.00-17.00

Marts

Torsdag d. 9/3	HOVEDSTADEN	Møde i debatgruppen Modne medlemmer debatterer humanisme og alle mulige andre emne.	Østerbrohuset, kl. 15.00-17.00
Tirsdag d. 14/3	AARHUS	Åbent bestyrelsesmøde Kom og vær med til at bestemme hvad lokalforeningen skal arbejde med.	Dokk 1, mødelokale 1, kl. 19.00-21.00
Torsdag d. 23/3	HOVEDSTADEN	Møde i debatgruppen Modne medlemmer debatterer humanisme og alle mulige andre emne.	Østerbrohuset, kl. 15.00-17.00